

**ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР
«ІНСТИТУТ КАРДІОЛОГІЇ, КЛІНІЧНОЇ ТА РЕГЕНЕРАТИВНОЇ МЕДИЦИНІ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА М. Д. СТРАЖЕСКА
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ»**

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ генерального директора Державної установи
«Національний науковий центр «Інститут
кардіології, клінічної та регенеративної
медицини імені академіка М. Д. Стражеска
Національної академії медичних наук України»

від 28 грудня 2023 року № 105

**МОРАЛЬНО-ЕТИЧНИЙ КОДЕКС
учасників освітнього процесу
державної установи «Національний науковий центр «Інститут кардіології,
клінічної та регенеративної медицини імені академіка М. Д. Стражеска
Національної академії медичних наук України»**

Обговорено і затверджено Вченою радою
Державної установи «Національний науковий
центр «Інститут кардіології, клінічної та
регенеративної медицини імені академіка
М. Д. Стражеска Національної академії
медичних наук України»
«22» грудня 2023 року протокол №11

1. Загальні положення

1.1. Морально-етичний кодекс (далі – Кодекс) учасників освітнього процесу Державної установи «Національний науковий центр «Інститут кардіології, клінічної та регенеративної медицини імені академіка М. Д. Стражеска Національної академії медичних наук України (далі – Центр) є зводом положень, що визначають вимоги до осіб, які працюють та навчаються в Центрі, стандарти поведінки і взаємовідносини сторін, які включені в освітній процес.

1.2. Кодекс складений згідно з моральними принципами Центру, нормами етики, спрямованих на ствердження добра, гуманізму, людяності, та загальновизнаних норм етики, моралі, поваги до колег, держави і суспільства в цілому.

1.3. Метою даного Кодексу є всебічний і гармонійний розвиток осіб, які навчаються і працюють в Центрі, сприяння співпраці і досягнення найвищих результатів у сфері професійної діяльності кожного члена колективу центру та учасників освітнього процесу.

1.4. Завданнями даного Кодексу є:

- визначення правил поведінки, що сприяють формуванню соціальної самосвідомості та моральних цінностей;
- зміцнення корпоративної культури учасників освітнього процесу;
- створення максимально комфортних умов навчання і роботи, сприятливого психологічного клімату в освітньому середовищі Центру;
- збереження і зміцнення престижу Центру, як закладу вищої освіти зі стійкими етичними традиціями за рахунок формування в суспільній свідомості образу здобувача вищої освіти і співробітника центру як високоінтелектуальної, всебічно розвиненої та соціально корисної особистості.

1.5. Кодекс – моральний орієнтир, який поширюється на всіх учасників освітнього процесу:

- осіб, як працюють в Центрі та представляють співтовариство центру: науково-педагогічний (далі – НП); адміністративно-управлінський, технічний персонал (далі – співробітники);
- здобувачів вищої освіти післядипломному рівнях: докторантів, аспірантів, інтернів, стажерів, слухачів курсів та інші (далі – здобувачі вищої освіти).

1.6. В разі зарахування до складу Центру учасник освітнього процесу зобов'язаний ознайомитися з цим Кодексом та дотримуватися його умов у здійсненні освітнього процесу.

1.7. Для осіб з особливими освітніми потребами вимоги Кодексу застосовуються з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей.

2. Загальні принципи етики учасників освітнього процесу

2.1. Основними моральними принципами учасників освітнього процесу Центру є:

- Поважати права і гідність особистості. Взаємовідносини між учасниками освітнього процесу, повинні ґрунтуватися на взаємоповагі та співпраці, тактовності і коректності, ввічливості та взаємодопомозі.
- Виступати носіями високої культури, порядності, толерантності, сприяти моральному та культурному росту.
- Піклуватися про дотримання корпоративних і суспільних інтересів. Слідувати нормам професійної та корпоративної етики, деонтології.
- Сприяти ефективній роботі Центру щодо забезпечення процесу отримання, передачі і широкого розповсюдження знань, умінь, навичок та практичних компетентностей.

- Показувати власним прикладом повагу до традицій, історії, символіки Центру, необхідність дотримання правил трудової та навчальної дисципліни згідно зі Статутом, колективним договором, Кодексом та іншими нормативними документами.
- Ставитися добайливо до майна Центру, стежити за чистотою і порядком на його території; не залишатися байдужим до порушення чистоти і порядку іншими.
- Дотримуватися етичних норм у мові, поведінці, спілкуватися в освітньому середовищі виключно державною (українською) мовою, дотримуватися дрес-коду.
- Дотримуватися принципів академічної доброчесності.
- Дотримуватися принципів запобігання та протидії булінгу в Центрі.
- Не допускати дискримінації викладачів, співробітників, студентів за національною, расовою, релігійною, гендерною та іншими ознаками в індивідуальному порядку і в рамках діяльності органів студентського самоврядування.
- Вести здоровий спосіб життя, піклуватися про підтримку своєї працездатності, відповідально та добайливо ставитися до власного здоров'я, оточуючих, довкілля.
- Не вести політичну та ідеологічну агітацію, не займатися комерційною рекламиною на території Центру.
- Не вести антигромадську діяльність, не здійснювати дії, які суперечать Конституції, чинному законодавству України.

3. Загальні принципи етики НП і співробітників

3.1 Основними моральними принципами співробітників Центру є:

3.1.1 У викладацькій діяльності:

- підтримувати високий рівень науково-педагогічної кваліфікації;
- дотримуватися професійної етики, формувати відчуття власної відповідальності за рівень своїх професійних знань та якість праці;
- чесно і об'єктивно оцінювати знання, вміння і навички осіб, які отримують освітні послуги;
- дотримуватися трудової дисципліни, утримуватися від використання мобільних засобів зв'язку на практичних заняттях і лекціях;
- не розголошувати стороннім особам інформацію, що стосується здобувачів вищої освіти, дані про їх академічну успішність та особисті відомості, отримані в ході індивідуального спілкування;
- не вимагати і не приймати матеріальних цінностей або послуг за виставлення особам, які навчаються, оцінок чи за полегшене проходження ними процедур контролю знань, умінь і навичок;
- не вчиняти дій, які можуть бути кваліфіковані як вербальна або фізична агресія щодо осіб, які навчаються, залякування, переслідування;
- не допускати висловлювань, що принижують честь і гідність осіб, які отримують освітні послуги, застосування грубої лексики по відношенню до них;
- не проводити політичну агітацію у робочий час із використанням свого службового становища.

3.1.2 У науково-дослідній, експертній та лікувально-консультивативній діяльності:

- проводити наукові дослідження відповідно до принципу відкритості отриманих наукових результатів для критики, повторної перевірки і використання іншими дослідниками;
- не вдаватися до плаґіату, привласнення ідей з неопублікованих джерел;
- використовувати результати наукових досліджень своїх колег відповідно до прийнятих в Центрі правил цитування і оформлення посилань;
- дотримуватися права співавторів;
- здійснюючи функції експерта або рецензента, прагнути до об'єктивної оцінки дослідницьких проектів і наукових робіт;
- дотримуватися конфіденційності неопублікованої інформації, отриманої в ході експертизи, рецензування або наукового керівництва.

3.1.3 У адміністративно-управлінській і господарській діяльності:

- перешкоджати порушенням професійної етики з боку інших членів співтовариства Центру загалом і співробітників адміністративного апарату зокрема;
- прагнути до ефективного розв'язання проблем Центру та його окремих членів у найкоротші терміни;
- зберігати відкритість для громадського контролю своєї діяльності;
- при прийнятті рішень зберігати неупередженість і керуватися виключно освітніми та науковими інтересами співтовариства Центру;
- не приймати рішень, ґрунтуючись на анонімних або неперевірених даних.

3.1.4 У відношеннях з колегами:

- зберігати ввічливе і шанобливе ставлення до колег в особистому спілкуванні і при публічному обміні думками, не підривати навмисно їх професійну репутацію;
- не вчиняти дій, які кваліфікуються як образа, залякування, переслідування, вторгнення в приватне життя, не поширювати неправдивої і компрометуючої інформації про колег;
- не допускати дискримінації колег на підставі соціального статусу.

3.1.5 У відношенні до Центру:

- поважати традиції та історію Центру;
- займаючись викладацькою, науково-дослідницькою, консультативною та суспільно-корисною роботою за межами Центру, не ставити під загрозу інтереси Центру та виконання своїх професійних обов'язків;
- в галузі науки та інноваційної діяльності, відстоювати його інтереси з питань пріоритету, патентування та інше.

4. Загальні принципи етики здобувачів освітніх послуг

4.1 У навчальній і науково-дослідній діяльності:

- отримувати знання у відповідній галузі медицини: сумлінно вчитися, брати участь у навчальній та науково-дослідній роботі;
- прагнути максимально використовувати надані можливості з освоєння теоретичних знань і практичних компетентностей з обраної спеціальності;
- виконувати вимоги, передбачені розкладом занять, навчальними програмами, у суворо встановлені терміни;
- під час навчального процесу дотримуватися наступних правил:
- виконувати графік навчального процесу та вимоги навчального плану,
- у разі неможливості відвідувати заняття необхідно заздалегідь інформувати, куратора та старосту про причину неявки на заняття,
- не використовувати сторонні і відволікаючі від навчання предмети (засоби зв'язку, розваги тощо); сигнал мобільного телефону повинен бути відключений, розмова по телефону під час заняття оцінюється як грубе порушення етичних норм,
- особисто не використовувати і боротися з такими видами порушення навчальної дисципліни:
- проходження процедур контролю знань підставними особами,
- підробка і фальсифікація ділових документів, що мають пряме або непряме відношення до процесу навчання;
- не користуватися забороненими допоміжними матеріалами і технічними засобами при проходженні процедур контролю знань, умінь і навичок, спиратися виключно на отримані знання;
- не використовувати особистих, родинних та інших зв'язків для отримання більш високої оцінки або для того, щоб домогтися інших винятків із загального регулювання освітнім процесом;
- не пропонувати винагород викладачам, співробітникам, адміністрації для того, щоб полегшити проходження процедур контролю знань, умінь і навичок або добитися інших виключень із загального регулювання;
- не вчиняти дій, що перешкоджають здійсненню навчального процесу.

4.2. У відношеннях з іншими особами, які отримують освітні послуги:

- підтримувати атмосферу доброти, дружби, взаємодопомоги і взаємної відповідальності;
- не допускати будь-яких форм приниження честі та гідності, фізичного та психічного насилиства, нецензурної, лайливої мови, проявів дискримінації особи за віковою, статевою, расовою, соціальною, національною, релігійною та іншими ознаками.

4.3. На офіційних заходах в Центрі:

- утримуватися від гучних проявів емоцій, поважно ставитися до виступаючих;
- під час проведення офіційного заходу сигнал особистого мобільного телефону повинен бути відключений;
- при необхідності залишити захід до його завершення чекати паузи між виступами та йти, не привертаючи своїми діями уваги з боку виступаючих та інших глядачів;
- не вчиняти дій, що перешкоджають заходам, що організовані або санкціоновані керівництвом Центру.

4.4 Поза стінами Центру:

- завжди і скрізь оберігати честь і гідність здобувача вищої освіти;
- у всіх випадках критично ставитися до своїх вчинків, передбачати їхні можливі наслідки, уникати ситуацій, які можуть завдати шкоди престижу та іміджу Центру;
- не з'являтися у громадських місцях в непристойному вигляді, не використовувати нецензурної лексики, не здійснювати непристойних дій, що ображають людську гідність і громадську мораль;
- коректно себе поводити у громадському транспорті, поступатися місцем хворим і літнім людям, а також пасажирам з дітьми;

4.5. У відношенні до Центру загалом:

- поважно ставитися до традицій, історії, символіки Центру;
- добливо ставитися до власності Центру: до обладнання аудиторій, техніки, бібліотечних ресурсів;
- піклуватися про збереження чистоти в аудиторіях і на території Центру, пам'ятати, що залишати будь-де жувальну гумку та інше сміття – неетично.

5. Загальні правила дрес-коду

5.1. Статус Центру, як національного закладу вищої освіти, передбачає певні вимоги до стилю одягу і зовнішнього вигляду (дрес-коду)ожної особи, яка отримує освітні послуги або працює в Центрі. Це налаштовує на взаємоповагу, високопродуктивну працю і повноцінний навчальний процес з обох сторін; сприяє підтримці репутації та утвердженю іміджу і статусу Центру як установи високої культури, моральності та професіоналізму.

5.2. Зовнішній вигляд учасників освітнього процесу повинен бути акуратним та охайним.

5.3. Переважним стилем одягу є офіційно-діловий. Заборонено носіння учасниками освітнього процесу одягу, що не відповідає нормам навчального закладу (спортивних костюмів, дуже коротких спідниць, занадто відкритого, рваного, прозорого або зухвалого одягу з відкритим животом, глибоким декольте, розрізами тощо), оскільки це суперечить нормам етики і є ознакою зневажливого ставлення до колег.

5.4. Під час освітнього процесу в відділеннях учасники освітнього процесу повинні дотримуватися професіонального дрес-коду, який передбачає носіння медичної форми (халату, медичного костюму і медичну шапочку), бездоганно чистої та випрасуваної, змінного взуття на стійкій миючій підошві або бахіл, маски.

5.4.1. Окрім медичної форми, до зовнішнього вигляду учасників освітнього процесу є такі вимоги: волосся повинне бути чистим, акуратно заправленим під медичну шапочку; чисті руки з коротко підстриженими нігтями, неяскравий манікюр.

5.5. У приміщеннях Центру не допускається носіння інших головних уборів.

6. **Відповіальність за невиконання положень морально-етичного Кодексу учасників освітнього процесу Центру**

6.1. Виконання даного Кодексу забезпечується на основі морального самоконтролю кожного учасника освітнього процесу. Кожен зобов'язаний дотримуватися даного Кодексу і при виявленні порушень спробувати припинити їх власними силами.

6.2. Відповіальність та контроль за дотримання даного Кодексу несуть керівники підрозділів, старости груп.

6.3. Щодо осіб, які допустили порушення правил і положень цього Кодексу, можуть застосовуватися моральний осуд (публічне обговорення тощо), заходи адміністративної, цивільно-правової, кримінальної відповіальності залежно від систематичності і тяжкості порушень та законодавства України.

Завідувач відділом
науково-навчальної та організаційної роботи

 Лариса ВАВЛОВА